

پازار ایرتسی

فی ۱۶ شوال سنه ۱۳۲۹

وفی ۲۶ ایلول سنه ۱۳۲۷

جمعیت علمیه اسلامیة نك ناشر افكاریدر

مدیر مسئول	سر محرر:	صاحب امتیاز:
مکتب قضاة مملکت لندن	فاتح مجیز درس عاملر لندن	فاتح مجیز درس عاملر لندن
کلیسلی منیر	نوفاد مبعوثی	استانبول مبعوثی
	مصطفی صبری	مصطفی عاصم

مندرجات

یک قایمه من		اهیات فضائل اسلامیة		محمد طیب
طرابلس غرب احوالی		تاریخ اسلام محققین		
مصر لیلرک علوی برسوزی		اوروپا مدینتی		احمد شیرانی
حتوقده استنباه		ادبیات		
حب الوطن من الایمان		نعت نبوی		محمود المولوی

نسخه سی ۱ غروش

آبونه اجرتی (پوسته اجرسیله برابر در)

استانبول وولات ایچون :	مالک اجنبیه ایچون :
برسنه لکی ۵۰ غروش	۱۳,۰۰ فرانک
الن آیلنی ۲۰	» ۶,۵۰

درج اولنیان اوراق اعاده ایدلنز

قارلر منزه

اکثره مقاله آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندینی نظراعتباره آلهه ربی رعایت مزالکده بولنامامسی رجا اواندوره

[مطبعة نفاست]

درسعادت وزیرخان

وطنك ، تہلکہدہ بوندیغی شو صیرہده اولسون منفعت
 شخصیه مزی اونونالم ، اغراض شخصیه مزی بر طرفه
 براقلم نفاق ، شقاق ترك ایدلم بوقسه منفعت شخصیه من
 اغراض شخصیه من ایله برابر کیندومزده محو ، نابود
 اولورز اجدادینک قان دوکدرک ، جان ویردک بوآنه
 قدر محافظه ایدہ کلدکری شو مبارک و مقدس طوبراغی ،
 وطنی کوزیمز کورہ کورہ دوشمن انہ تسلیم ایتیمہلم
 انصاف ایدلم اجدادیمز بزه لعنت او قور بارہ بوکون ایچون
 قازانیلور ، اولاد بوکون ایچون یتشدیریلور آناودی
 کبی حصصولاتی بدیکمز وطن بوکون تہلکہ بہ معروض
 بولنیور مالازی ویرمکدن جائیزی فدا ایتمکدن چکنیمہلم
 مالاز ، جائیز ، اولادیمز ، عیالز دوشمنلرک ید اسارتہ
 کچدنصکرہ می ؟ اویقودن اویانہ جغز . عجبا اوزمان اویانق ،
 چالشقمق ، چابلاق قانده ویرہ جگمی ؟ ہیہات بیه ہیہات
 انصاف بیه انصاف

احمد شیرانی

امہات فضائل اسلامیه

دین جلیل اسلامہ شرفبخش زینت اولان فضائل
 اسلامیه بی عد و احصا ممکن اولوب یالکز حکمت ،
 شجاعت ، عفت ، عدالت کبی امہات فضائل اسلام عموم
 فضائل شامل بوندیغی امام غزالی واءالی اکابر صوفیہ
 بیان بیورمشدر . شوبلہ کہ : حکمت قوہ عقلیہ ، شجاعت
 قوہ غضبیہ ، عفت قوہ شہوانیہ در عدالت دہ شو صایدیغمز
 اوج قوتک محجو غندن عبارتدرکہ کافہ مامامہ ذنبوہ نک
 محوری و علم ی دیندن بعضلرینک بیانی وجهلہ سموات
 وارضک قوامیدر چونکہ انسان « انک جرم صغیر و فیک

جان . مال ، اولاد ، عیال ، وطن ایله یا مال اعدا
 اولمقدن قورسیلور . بخشندہ عن ، اقبالدر — چونکہ
 وطنسز اقبال ، استقبال اولہماز وطن — منبع نفیض ،
 مکتب ترقی در — چونکہ وطنسز مالترہ طرق نفیض
 و ترقی مسدوددر . وطن — ساحل سلامت ، کافل
 سعادندر — چونکہ موجودیت ملیہ سفینتسی انحق
 وطنده لنتکر انداز سلامت و سعادت اولہیلور .

وطن ، ارباب ایمانہ التجاکاہ و احباب دینہ تحسینکاہدر —
 چونکہ دین ، ایمان وطنسز محافظه اولہماز . اسلام
 ملککترلرہ هجوم ایتمکده اولان دوشمنلرک مقصدی
 یالکز اراضی ضابطی دکل حکومت اسلامیه بی اورتادن
 قالدیرمق و بصورتلہ دین اسلامی محو ایتمکدر . خدانکرده
 حکومت اسلامیه منقرض اولور — مسلمانلق زیر زیر
 اولور . شمدی حکومت اسلامیه موجود اولدیغی حالده
 روسیہده کی مسلمانلرک کورمکده اولدیغی تضییقات ،
 بلغارستانده کی مسلمانلرک معروض قالدیغی حالات ،
 یونانستانده کی مسلمانلرک تصادف ایلدکری مشکلات هر زمان

کوزلریمزہ آجی آجی چارمقدهدر اگر دینمزه صاحب
 اولوق ایستہیلور ایسک اول امرده وطنمزه ابدی بر
 صاحب اولیہ جالیشلم . آدم سندہ الله دین اسلامی محافظه
 ایدر دیوبده او طورمق حماقتدر . چونکہ الله نوالجلال
 حضرتلری « چالشقان و صالح قولرم وطن صاحی اولہ —
 بیلور . » یور یور . یوقسه بطالار ، فاسقلر ، فاجرلر
 دکل . فسق ، فجور بزدہ نفاق ، شقاق بزدہ ، اخلاقسزلق
 بزدہ الحاصل احکام اسلامیه بخلاف اولان هر نه وارسه
 هپسی بزدہ منفعت شخصیه بتون فالقلری بزه ارتکاب
 ایتدیور . اغراض شخصیه ملک ، ملت غیرتلیغی بزه
 اونوتدیریور . ایشته آنک ، ایچونده الله تعالی باشیمزه
 کونا کون بالار ، فلاکتلر ، مصیبتلر یاغدیوریور بیه
 عتلمزی باشیمزه طوبلامیورز بیه انصاف ایتوریور .

بیورلشدر چونکہ ہرکس حقندہ شدت وتہور شرعا
وسیاسۃ الی رثنی اولدینی کبی ینہ ہرکس حقندہ شدت
مسکینانہ ابدال مرحمتہ مقبول اولمازکہ بلکہ شرع و عقل
معیاریتہ موافق صورتہ کوریلان شدت و مرحمت مقبول
اولور زیرا شرع و عقل بیان بیورینی شدت و مرحمت
ظالمانہ بر شدت و ذلیلانہ بر مرحمت اولیوب جمیع ادیانہ
مقبول و مدوح اولان بر صفت شجاعندر . عفت قوہ
شہوانیہ بہ مخصوص بر فضیلت اولوب کال سہولتہ قوہ
عقلیہ انقیاد و قوہ عقلیہ نک اشارتی حسہ بیلہ اقباض
و انبساط ایدر . عفت قوہ عقلیہ نک چرکین کوروب نہی
ایندیکی افراط شہوت ذیلان شرکا، خود شہوت بینندہ
مدوح بر صفت اولوب بونلردن ہربری یعنی کرک شر
و کرک خود شہوت افراط و تقریطی دہ نقیصہ اولوب
شرعا و عقلا درجہ کال کہ حدا اعتدالہ بولمقی دیمکدر
عفت کبی بر صفت مقبولہ در بناء علیہ معیار اعتدال
اولان عقل و شرع واسطہ سبلہ ہر انسان مکلف جناب
حقک مثلا شہوت و غضب کبی صفتلری خلق ایتمکدن
مراد الہیسی نہ اولدینی بیلوب مطلوب اولان نتیجہی
بالتحصیل اکا کورہ توفیق حرکت ایتمی لازمہر .

مثلا شہوت طمعی خلقدن مراد الہی حرارت
غریزہ ایلہ اجزاء بدنن انحلال ایدن برلری قاپہ یوب
حیات بدنی محافظہ ایلہ معرف الیہ الیہ نائل اولمق و حقائق
اموری ادراک ایدوب طبعہ علیاہ ارتقا ایلہ رتبہ ملکیتی
احراز ایتمکدر ایشہ کمال سعادتہ بودہ یوقسہ شہوت
سبیلہ محافظہ اولنان حیات بدن شرع و عقل نہی ایتمہ
یکی افعال قبیحہی ایشہ مک ایچون خالق اولمادیفی
بیلیمکدر شو خالدہ شہوت طعامدن مراد جناب حقہ
عادت و اطاعتہ قوت و قدرت حاصل ایتمک اولدینی
معلوم اولور نہ کیم شہوت جماعی خالقدن مراد الہی نوع
بشرک الی ماشاء بقامی اولوب لذذ حیوانیدن عبارت

انطوی العالم الاکبر » ماصدقہ ہو عالمک بر نسخہ کبرای
اولوب حقیقت انسانہ انحق عدل ایلہ کال بولور .
« ومن یؤتی الحکمۃ » آلا یہ نظم کریمی و « الحکمۃ
ضالۃ المؤمن » حدیث شریفہ شائتہ تعظیم بیوریلان
حکمت قوہ عقلیہ منسوب اولان حکمتدر نفس انسانیدہ
دخی ایکی قوت موجود اولوب بری جہت علوہ میل
ایدرک ملا، اعلان بر طاقم حقائق، علوم ضروریہ و نظریہ
نقی ایدرکہ علوم مذکورہ بہ علوم یقینیہ صادقہ دینوب
ازلا و ابدا اعصار و اعلم اختلافیہ اختلاف ایتر جناب
حقہ ، صفائہ ، ملائکہ سنہ ، کتبہ ، رسلہ اولان علم
کبی ایشہ حکمت حقیقیہ ہو علومدن عبارتدر . دیگر
جہت سفلی یعنی بدنک تدبیر و سیاستیہ مشغول اولان
قوتدرکہ ہو قوت واسطہ سبلہ نفس انسانی اعمال خیرہ
و افعالی قبیحہ سنی ادراک ایدر . نفسک ہو قوتہ حکمت
اطلاق ایتمک مجاز کبیدر زیرا قوت مذکورہ مک، معلوماتی
نقطہ واحدہ ثابت اولیوب تبدل و تغیر ایدر چونکہ
بذل مال فضیلت اولدینی بعد الحکم بعض اوقاتدہ بعض
اشخاص حقندہ رذیلہ اولدینی دخی ادراک ایدر بونک
ایچون نفسک برنجی قوتہ حکمت حقیقیہ اطلاقی احق
و ایکنجی ایسہ مہمات قبیلندن معدود اولور .

شجاعت قوہ غضبیہ بہ مخصوص بر فضیلت اولوب
حیثیہ بعد الانصاف شرع شریف ایلہ متادب اولان عقلہ
مطیع و مقاددر تہور ایلہ جین بینندہ بر صفت مدوحہ
اولوب درجہ اعتدالدن زیادہ اولور سہ جین دینہر .
تہور عقل و شرع نظرندہ امور ممنوعہی ایشہ مک
خصوصندہ انسانی ایلری سوق ایدن مقدوح رحالدر
جیندہ حرکت غضبیہ تی تمام حرکتندہ مانع بر حال
اولدیندن ہر ایکی حالک حصولیہ شجاعت کبی بر صفت
مدوحہ حاصل اولور کہ (اشد ، علی الکفار رحمہ بینہم)
آلا یہ نظم کریمہ شجاعتمک ہر ایکی حالتہ اشارت

اولسون، اتفاق نامه برجهته توجه موجب سعادت
وسلامتدر .

فتح درس عاملرندن
محمد طبیب

تاریخ اسلام صحافندن

شام قو حاتی

ماهبد :

شو مکالیدن صو کرا خالد ایله روماس بربرینه حمله
ایندی نتیجهده روماس مغلوب اولوب میدان مبارزهدن
چکیلدی عودتنده :

— خصمکی ناصیل بولنك ! دیه صور دیلر ،
— والله اونوی ومعینی بك دهشتلی بولدم ، بزم
ملکتنه برابر تکمیل حوالی شامی تسخیر ایدم جگله برینی ده
آکلادم . بنی دیکلر سه کین (ارکه) و (سخنه) اها ایسی کبی
اونلره اطاعت کوسسته روم قیلچلرندن قورتواکنز .
جوابی وردی .

روملر ، روماسک توصیه سنه فنا خالد قیز دیلر :
— شهره کبر ، کوشککه قیاب او طور . دیدکدن
صو کرا (دیرجان) اسمنده برینی کندیلرینه قوماند
تعین ایستدیلر . محاربه نك ختامنده قیصره مراجعتله
روماسک برینه کچره جگله برینه سوز و بریدلر .

(دیرجان) قوماندانی درعهده ایستدکن صو کرا
میدانه چقبوب خالد بن الولیدی مبارزه به چاغیردی .
خالد چیتقمق تشبیهده بولوندیغی صیراده (عبدالرحمن
ابن ابی بکر) مساعده استحصالیله دیرجانک قارشیسنه
کلدی .

دکدر هتاکوا تکترواه حدیث جلیلیلهده مقصدک بو
اولدیغی اکلایشیلر .

اما عدل فضائل اسلامیهدن بر جزء مستقل
اولوب بلکه فضائل اسلامیه نك جمله سی عدلدن عبارتدر .
عدل نفوس وعقولده استقامتی درکار اولان امری اجرا
ایلمک معنا سنه اولوب لسانغزده عدالت ایلمک ایله تعبیر
اولور . امرای حکومت تبعیه اصلا نظم وادی ایتوب
اجرای عدل و داد ایلمکدر . عدل ایکی قسم اولوب بری
عدل مطلق شرع شریف ایله مقیددر . عدل مطابق عقل
کندیسنک حسنی مقتضی اولوب هینچ برزمانده نسخ
وتبدیلی قابل دکدر .

دیگری یعنی شرع شریف ایله مقید اولان عدل
الجا آت زمان ایله نسخ وتبدیلی ممکن اولان عدلدر .
قصاص ارش جنایات کبی عدل اعتقادده ، کسب ونجارتده ،
اعطاده ، معاملانده یاخود سیاستده اولور . اعتقادده
عدل تعطل ایله تشریک ییئنده توحیددر کسبده عدل
جبر ایله قدر ییئنده رضادر اعطاده عدل بخل ایله اسراف
ییئنده سباحتدر معاملانده عدل «اساس الملك العدل» حدیث
جایلنجه برملکنك اداب ملیه وعادات قدیمه سنه رعایتله
برابر اولمکنك جمیع افرادینه توزیع عدالت ایتمکدر که بو
عدل سایه سنده افرا دامت او امر حکومه کال اطاعتله اطاعت
ایدوب اعمار مملکت و ترقی وطنه خادم اولور لر شو قدر که
توزیع عدالت خصوصنده مملکت کافه سی مساوی طوتیلیمی
لازمدر اگر مساوی طوتیلیمز یاخود بعضی سنه عدل ایله
دیگر بعضی سنه ظلم و جبر ایله معامله اولور سه مطلقا اولمکت
اضمحلاله محکوم اولور . اما سیاستده کی عدله کلنجه
بر حکمدارک زیر جناحنده بولنان کافه افرادی عمران
مملکت ومحافظه وطن خصوصنده اتلاف و اتفاق ایدوب
یک وجود اوله رق اعدای وطنه قارشی طور مقدر چونکه
تفرقه انسانی هر فیض دن محروم ایدر هر نزهده اولور سه